SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2941

av Annika Hirvonen m.fl. (MP)

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2027 inom utgiftsområde 22 Kommunikationer enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur ett Sverigekort för resor med allmän kommunal och regional kollektivtrafik i hela landet kan införas till ett enhetligt och förmånligt månadspris och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Trafikverket i uppdrag att, i samarbete med norska Jernbanedirektoratet, genomföra en lokaliseringsutredning för en ny gränsöverskridande järnvägsförbindelse mellan Sverige och Norge, med beaktande av nyttorna för såväl Oslo–Stockholm som Oslo–Göteborg, och tillkännager detta för regeringen.

Miljöpartiets förslag med anledning av övergångsbudgeten

Anslagsförslag 2027 för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1	Utveckling av statens transportinfrastruktur	50 094 222	25 000
1:2	Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	42 586 177	500 000

1:3	Trafikverket	6 637 213	±0
1:4	Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål	353 808	±0
1:5	Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur	85 284	±0
1:6	Ersättning avseende flygplatser	662 013	±0
1:7	Trafikavtal	948 000	399 000
1:8	Viss internationell verksamhet	30 557	±0
1:9	Statens väg- och transportforskningsinstitut	92 959	±0
1:10	Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	270 000	±0
1:11	Trängselskatt i Stockholm	2 213 224	±0
1:12	Transportstyrelsen	2 736 785	±0
1:13	Trängselskatt i Göteborg	1 194 228	±0
1:14	Sjöfartsstöd	1 700 000	±0
1:15	Infrastruktur för flygtrafiktjänst	411 000	±0
1:16	Obemannad luftfart	30 000	±0
2:1	Digitaliseringsmyndigheten	639 078	±0
2:2	Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	106 278	±0
2:3	Grundläggande betaltjänster	25 037	±0
2:4	Informationsteknik och telekommunikation	153 844	±0
2:5	Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 998 914	±0
2:6	Digital förvaltning	89 894	±0
99:1	Halverat pris kollektivtrafik	±0	7 655 000
Summa		**113 058 515**	**8 579 000**

Den budget som riksdagen nu har att ta ställning till är en övergångsbudget. Den bygger i huvudsak på årets anslag, samtidigt som flera tillfälliga satsningar löper ut vid årsskiftet. För de kommuner, regioner och myndigheter som berörs får det konkreta konsekvenser. De behöver redan nu veta vilka verksamheter de kan planera för nästa år.

Miljöpartiet har därför valt att i årets budgetmotion och i motionerna för respektive utgiftsområde begränsa våra förslag till de beslut för 2027 som vi bedömer att riksdagen kan och bör fatta redan nu. Vi föreslår tillskott där angelägen verksamhet annars riskerar att behöva dras ned vid årsskiftet. Vi prioriterar också ett antal satsningar som behövs för att minska utsläppen och klyftorna.

En ny regering behöver snabbt lägga en extra ändringsbudget på riksdagens bord. Där behöver regeringen ta ett samlat grepp om välfärdens finansiering och de investeringar som krävs för en rättvis klimatomställning.

Utred gränsbanan mellan Sverige och Norge

Långa restider och begränsad kapacitet gör det svårt för fler att välja tåget mellan Sverige och Norge. En ny gränsbana kan korta restiderna från Oslo till både Stockholm och Göteborg, göra det lättare att arbeta och studera över gränsen och ge mer plats för godstrafik till och från Göteborgs hamn. Vi föreslår därför att Trafikverket tillsammans med norska Jernbanedirektoratet bygger vidare på de gemensamma möjlighetsstudierna och utreder vilken sträckning som ger störst nytta för båda stråken och de berörda regionerna.

Stortinget i Norge har alldeles nyligen beslutat om att be den norska regeringen inleda ett utredningsarbete redan under 2027. Eftersom att de norska och svenska planeringsprocesserna inte naturligt överlappar varandra är det angeläget att nu fatta beslut om motsvarande i Sverige för att denna utredning verkligen ska bli av. Norge vill inte vänta in en ny svensk nationell plan på våren 2030. Anslaget 1:1 Utveckling av statens transportinfrastruktur tilldelas 25 miljoner kronor för Gränsbanans utredning.

Underhåll av järnvägens spår och växlar

En enda trasig växel kan försena många tågresenärer och få följder långt från den plats där felet uppstod. För resenärer och företag som skickar gods på järnväg behöver förebyggande underhåll få större utrymme. Trafikverket har på senare tid även meddelat att det kan använda en högre ram än tidigare bedömt, vilket gör det angeläget att tillmötesgå detta. Vi föreslår att anslaget 1:2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur ökas med 500 miljoner kronor till underhåll av järnvägens spår och växlar.

Trafikavtal för att hela landet ska leva

Nattåget mellan Stockholm och Duved gör det möjligt att resa till och från Jämtland över natten. Men det nuvarande avtalet löper ut i juni 2027 och flera tidigare nattågslinjer har slutat rulla de senaste åren. För gotlänningarna och näringslivet på ön är färjetrafiken en nödvändig förbindelse med fastlandet, men priserna har ökat över tid. Den interregionala kollektivtrafiken hotas allt mer genom Tidöregeringens underfinansiering av trafikavtalen.

Vi föreslår att anslaget 1:7 Trafikavtal ökas med sammanlagt 399 miljoner kronor. Av förstärkningen avser 174 miljoner kronor ett nattågspaket för fortsatt nattågstrafik

mellan Stockholm och Duved även efter juni 2027, men även för en återstart av tidigare nedlagda linjer och försvagad trafik. 75 miljoner kronor avser en förlängning av reseavdraget för Gotlandstrafiken, och 150 miljoner kronor är nödvändiga för att täcka underskottet i finansieringen av trafikavtalen för att bibehålla den tåg- och busstrafik som idag ges stöd genom trafikavtalen.

Fortsatt halverat pris på månadskort i kollektivtrafiken

Vid årsskiftet löper det tillfälliga statliga stödet för halverade priser på månadskort i kollektivtrafiken ut. För den som tar bussen eller tåget till arbetet varje dag innebär det en betydande ökning av hushållets kostnader. Vi vill att fler ska ha råd att resa kollektivt och att den som har möjlighet att ställa bilen ska tjäna på det.

Miljöpartiet föreslår därför att anslaget 99:1 Stöd för sänkta priser i kollektivtrafik anvisas 7 655 miljoner kronor för 2027. Stödet ska lämnas i mån av tillgång på medel till de regionala kollektivtrafikmyndigheter som halverar priset på månadskort. Hur långt medlen räcker beror bland annat på hur många månadskort som säljs. Om medlen bedöms vara otillräckliga bör en tillträdande regering i god tid återkomma till riksdagen med förslag om ytterligare medel så att de halverade priserna kan gälla under hela året.

På sikt vill vi att det ska vara enklare och billigare att resa kollektivt även över regiongränserna. Regeringen bör därför skyndsamt utreda hur ett Sverigekort för resor med allmän kommunal och regional kollektivtrafik i hela landet kan införas till ett enhetligt och förmånligt månadspris.

Annika Hirvonen (MP)

Gurgin Bakircioglu (MP)

Åsa Lindhagen (MP)

Rikard Salander (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)